

Discursul Ministrului Educației, domnul prof. univ. dr. Remus Pricopie

Domnule Președinte Emil Constantinescu,

Alteța Voastră Regală,

Prea Fericite Părinte Patriarh,

Înalt Prea Sfinția Voastră,

Domnule Președinte al Senatului,

Domnule Guvernator,

Doamnă Ministru Ecaterina Andronescu,

Doamnelor și domnilor miniștri, rectori, președinți, studenți, profesori,

Dragi colegi,

Este destul de greu să vorbești la 150 de ani de înființarea unei instituții de învățământ superior pentru că, de fapt, oricât de clari ni s-ar părea anumiți termeni sau anumite date, anumite cifre, s-ar putea ca atunci când începem să evaluăm, să cântărim, să ne uităm în urmă, să îndrăznim să ne uităm în viitor, să nu știm exact spre ce să ne îndreptăm.

Am avut prima dată acest sentiment atunci când am participat la un curs despre universitate. Într-o universitate americană, Graduate School of Education and Human Development la George Washington University, mi s-a părut ciudat cursul. Cum adică un curs despre universitate? Știm toți ce e universitatea. Și în momentul în care am început să particip săptămână de săptămână la aceste cursuri, în fiecare oră descopeream lucruri noi. Ceea ce credeam că este o structură relativ bine definită, atât în timp, dar și din punct de vedere al conținutului, am constatat că este o structură complexă care, deși poartă același nume, poate să aibă fațete diferite. Chiar și rădăcina este diferită. Noi vorbim despre universitate în general - și eventual ne referim la anul în care o instituție sau alta a fost fondată -, dar de fapt rădăcinile sunt foarte diferite. În America în general, universitățile au apărut ca un efort al comunității de a-și educa la nivel superior copiii. În Europa - și poate că ar fi fost corect să încep cu Europa, pentru că aici sunt cele mai vechi universități - au apărut ca o comunitate a celor însetați de cunoaștere. Știm bine că rectorul era de fapt un student care căuta profesori și plătea profesori pentru ca acei studenți să aibă parte de cunoaștere.

Sunt însă și alte universități, și anume cele care au apărut odată cu fondarea statului, a statului național. Iar în această categorie, dintr-un anumit punct de vedere, noi ne încadrăm cel mai bine,

și atunci când vorbim despre fondarea unei universități în România, automat trebuie să ne gândim la procesul de consitutie a instituțiilor fundamentale care au clădit acest stat.

Domnul președinte Tăriceanu vorbea foarte bine de seria de instituții fondate în urmă cu 150 de ani, înainte și după, și toate în raport cu acest proiect, un proiect început poate la începutul secolului al XIX-lea cu viteze diferite, accelerat odată cu mica Unire. (Anul acesta - unii spun „vom comemora”, eu spun „vom celebra” - 100 de ani de la trecerea în neființă a regelui Carol I. Și de ce spun „celebra” - pentru că trebuie să celebrăm că statul român a avut o astfel de personalitate.) În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, acest proces de consitutie a insitutițiilor a fost accelerat în perioada domniei regelui Carol I.

Acesta este un mod de a te uita la universitate. Există însă și un alt mod. Haideți să vedem ce a făcut universitatea, ce face și, dacă îndrăznim, să ne uităm și la ceea ce urmează să facă. Iar vom vedea că ne lipsesc unitățile de măsură. Cum numărăm? Cum cântărim? Număr de studenți, absolvenți, profesori, programe, granturi de cercetare? Cum numărăm? Pentru că pe orice indicator am intra, deja devine complicat procesul. Cum veți cuantifica emoțiile mele ca student al acestei instituții – am urmat școala de profesori? Cum veți cuantifica emoțiile și traseul pe care domnul președinte Constantinescu îl menționa în clipul de dinainte? Și revenim iar la definiții pentru că sunt absolut necesare pentru a ne sistematiza demersul.

Educația, Spiru Haret o spunea acum 150 de ani, înseamnă cel puțin 3 lucruri: *dezvoltarea individuală* - și atunci, dacă e să măsurăm efectul sau impactul Universității din București ar trebui să ne gândim la dezvoltarea individuală a tuturor studenților și absolvenților; *pregătirea tinerilor pentru calitatea de cetățean* - și atunci poate că ar trebui să măsurăm claritatea, nivelul de dezvoltare al cetățeniei în diferite momente, dar și interacțiunea cu piața muncii și dezvoltarea. Poate că nu există un cuvânt mai apropiat de universitate decât acela de dezvoltare. Și îndrăznim să ne uităm în viitor și să ne întrebăm: „Oare ce va fi?”. Mulți au căutat cristalul în care să se uite și să vadă viitorul. Eu cred că acest cristal există: el este în școală, el este în universități. Este suficient să știm, să citim în aceste instituții pentru a vedea dacă viitorul unei nații este pe drumul cel bun.

N-am să merg mai departe, deși sunt multe alte lucruri pe care le putem spune. Întodeauna când ai un discurs și aniversezi ceva există două riscuri: unul - să fii prea sumar-, iar al doilea - să încerci să intri în prea multe detalii. Prin urmare, încerc să mă opresc aici înainte de a intra într-una din cele două riscuri și îl rog pe colegul și prietenul meu Mihnea Costoiu, Ministru Delegat pentru Învățământ Superior, să se alăture și să facem un gest împreună, pe care îl facem de fiecare dată când o instituție împlinește 150 de ani. Conform legii, în acest moment, instituția primește placheta și diploma aniversară Spiru Haret. Le înmănăm domnului Rector și vă felicităm pentru tot ceea ce faceți și mulțumesc Universității din București că m-a format ca profesor.